

به نام خدا

**دستور العمل اجرائی فصل ششم قانون
بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران**

ماده ۱) اصطلاحات و واژه‌هایی که در این دستورالعمل بکار رفته‌اند، دارای معانی زیر می‌باشند:

۱- ۱) قانون: منظور "قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران" مصوب ۸۴/۰۹/۰۲ مجلس شورای اسلامی است که در تاریخ ۸۴/۰۹/۰۳ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.

۱- ۲) سازمان: منظور "سازمان بورس و اوراق بهادار" موضوع ماده ۵ قانون است که از این پس به اختصار "سازمان" نامیده می‌شود.

۱- ۳) معاونت حقوقی: منظور از معاونت حقوقی در این دستورالعمل، "معاونت حقوقی سازمان" زیر نظر ریاست سازمان است که در اجرای فصل ششم قانون تکالیف سازمان را بر عهده دارد.

ماده ۲) معاونت حقوقی مکلف است در صورت کشف و اطلاع از وقوع جرایم موضوع قانون، مستندات و مدارک مربوط به هریک از جرایم را گردآوری نموده و به مراجع ذیصلاح تقدیم و نیز دستورات قضایی مربوط را اجرا نماید.

ماده ۳) تعقیب متهم، صدور قرار منع یا موقوفی تعقیب یا برائت او از سوی مراجع قضایی، مانع از رسیدگی به دیگر تخلفات متهم در مراجع صالح مربوطه نخواهد بود.

ماده ۴) اشخاص زیان‌دیده از وقوع جرم می‌توانند به شرح ذیل ماده ۵۲ قانون به استناد مدارک و دلایل گردآوری شده از سوی سازمان در مراجع ذیصلاح قضایی اقامه دعوی ضرر و زیان نمایند.

ماده ۵) در مواردی که به منظور رسیدگی به شکایات اشخاص قرار اناطه صادر می‌شود و ذی‌نفع باید در دادگاه دیگری طرح دعوا نماید، معاونت حقوقی مکلف است در تهیه و ارائه مدارک و مستندات به مقام صالح قضایی با ذی‌نفع همکاری نماید.

ماده ۶) معاونت حقوقی مکلف است کلیه دستورات قضایی صادره از مرجع ذیصلاح را حسب مورد در حدود و حوزه صلاحیت سازمان اجرا نماید.

ماده ۷) معاونت حقوقی پس از تشخیص ضرورت می‌تواند نسبت به جمع‌آوری مدارک، مستندات و اطلاعات مورد نیاز با مجوز نماینده دادستانی کل کشور از نهادهای سازمانها، شرکتها و سایر اشخاص موضوع ماده ۱۹ قانون اقدام کند.

تبصره ۱: در مواردی که پرونده کیفری نزد مراجع قضایی مطرح است اعمال ماده فوق توسط معاونت حقوقی از طریق مقام قضایی به عمل خواهد آمد.

تبصره ۲: در اجرای ماده ۱۹ قانون هر یک از اشخاص مذکور مکلف‌اند در مهلت مقرر نسبت به اجرای دستور دادستانی کل کشور اقدام نمایند. تشخیص فوریت اقدام با سازمان و تایید آن با دادستانی خواهد بود.

ماده ۸) کلیه اشخاص تحت نظارت سازمان مکلف‌اند به هنگام کشف تخلف یا جرم در حدود و حوزه صلاحیت خود فوراً مراتب را به معاونت حقوقی اطلاع و تا قبل از اقدام، نسبت به جمع‌آوری دلایل و مستندات و نیز جلوگیری از گسترش تخلف یا جرم و یا امحاء دلایل و آثار آن اقدام نمایند.

ماده ۹) جهات شروع به تحقیقات اولیه در معاونت حقوقی به قرار زیر است:

الف) وصول گزارش .

ب) اعلام و اخبار هریک از فعالان مشمول قانون بازار.

ج) اعلام و اخبار سایر اشخاص.

د) اعلام مقامات قضایی، اداری، انتظامی و مأمورین به خدمات عمومی.

ه) اطلاع معاونت حقوقی نسبت به وقوع جرم به هر نحو ممکن.

ماده ۱۰) تحقیقات اولیه که در حوزه معاونت حقوقی انجام می شود عبارت از مجموعه اقداماتی است که برای کشف تخلفات و جرایم، حفظ آثار و دلایل وقوع آن، شناسایی متهم و جمع آوری مستندات شکایت و ارسال آن به مراجع ذیصلاح انجام می گیرد.

ماده ۱۱) معاونت حقوقی می تواند در اجرای وظایف و مسئولیت های خود به شرح ماده ۵۲ قانون حسب مورد متهم را جهت اخذ توضیح دعوت نماید.

ماده ۱۲) معاونت حقوقی مکلف است ظرف مهلت مقرر نسبت به اجرای دستورات قضایی اقدام و در صورت عدم امکان اجرا در مهلت مقرر، با ذکر دلایل حسب مورد تقاضای استمهال یا کسب تکلیف نماید.

ماده ۱۳) معاونت حقوقی می تواند علاوه بر درخواست، در هریک از بخش های مختلف سازمان جهت جمع آوری دلایل، مدارک و گزارش ها، در جریان تحقیقات حضور یافته و نظارت نماید.

ماده ۱۴) هرگاه در جریان تحقیقات اولیه دلایل کافی بر وجود اتهام علیه متهم موجود باشد، معاونت حقوقی فوراً نسبت به طرح شکایت اقدام و علاوه بر انجام اقدامات پیشگیرانه نسبت به جلوگیری از گسترش جرم یا ادامه عملیات مجرمانه ضمن طرح تقاضای لازم از مرجع قضایی رأساً دستورات را به بخش های دیگر سازمان اعلام خواهد کرد.

ماده ۱۵) در صورتی که در جریان تحقیقات اولیه معلوم شود متهم مرتکب جرایم دیگری نیز شده که مرتبط با حوزه بازار سرمایه نیست، معاونت حقوقی مراتب را فوراً با مدارک و مستندات مربوط به مقام قضایی ذیصلاح اعلام خواهد کرد.

ماده ۱۶) پس از ارسال پرونده به دادسرا چنانچه معاونت حقوقی با مواردی از قبیل: اطلاعات و مدارک جدید مواجه گردد که نیاز به دستور قضایی دیگری باشد، مورد تا کسب نظر مقام قضایی پیگیری خواهد شد.

ماده ۱۷) مستندات و مدارک مورد نظر ماده ۵۲ قانون عبارتند از:

الف - گزارش نظارتی، عملیاتی و مالی از یک معامله خاص.

ب - گزارش مبتنی بر بانکهای اطلاعاتی سامانه معاملاتی.

ج - گزارش فعالیت اشخاص در بازار و تحلیل اثرات القایی آن بر بازار.

د - گزارش اتکای عملیات بازار بر اطلاعات نهانی.

ه - گزارش بازسازی شده بازار در زمان وقوع جرم بر اساس اطلاعات آرشیو در سامانه معاملات.

و - گزارش از اطلاعات تهیه شده از سیستم های ثبت الکترونیکی سفارشات.

ز - گزارش از کمیت و کیفیت افشای الکترونیکی اطلاعات.

ح - کلیه اسناد و مدارک کاغذی و الکترونیکی که مستند گزارش های مزبور قرار می گیرد.

ط - سایر مدارک، دلایل، قرائن و امارات.

ماده ۱۸) معاونت حقوقی وفق ماده ۵۲ قانون و قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۷۸ پس از طرح شکایات و دعاوی تا حصول نتیجه نهایی کلیه اقدامات لازم از قبیل: پیگیری دعوی مطروحه، دفاع در برابر ادعای متهم، اعتراض به آراء صادره، تجدید نظر و فرجام‌خواهی از آنها و تقاضای صدور اجرائیه را انجام خواهد داد.

این دستورالعمل شامل ۱۸ ماده و ۲ تبصره در تاریخ ۸۶/۶/۱۲ به تصویب کمیسیون مشترک نمایندگان محترم قوه قضاییه و سازمان بورس و اوراق بهادار رسید. و مقرر گردید که جهت تصویب و اجرا به هیأت مدیره سازمان بورس و اوراق بهادار ارجاع شود.

اعضاء کمیسیون

۲- دکتر عبدالصمد خرم‌آبادی

(دادیار دادرسی دیوان عالی کشور)

۱- دکتر علی صالح‌آبادی

(ریاست سازمان بورس و اوراق بهادار)

۴- دکتر جواد طهماسبی

(مدیر کل تدوین لوایح و برنامه‌ها)

۳- حسین فهیمی

(عضو هیأت مدیره و معاونت حقوقی سازمان بورس و اوراق بهادار)

۶- حسین اکبری قرینی

(دادیار دادرسی دیوان عالی کشور)

۵- دکتر احمد احمدپور کاسگری

(عضو هیأت مدیره و معاونت اجرایی و توسعه سازمان بورس و اوراق بهادار)